

Archeologisch onderzoek Maldegem: Windmolenpark

Caroline Ryssaert, Tom Boncquet, Janiek De Gryse, Floris Beke en An Verbruggen

RUBEN WILLAERT BVBA
Afdeling Archeologie

Colofon

Ruben Willaert bvba

Auteurs: Caroline Ryssaert, Tom Boncquet

Foto's, tekeningen en plannen: Ruben Willaert bvba

In opdracht van: Electrawinds nv

© Ruben Willaert bvba, Sijsele, april 2010

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Opgraving	
Vergunningsnummer:	2010/049
Naam aanvrager:	Ryssaert Caroline
Naam site:	Maldegem, windmolenpark E34

Inhoudstabel

Inhoudstabel	3
1. Inleiding	4
2. Situering	4
3. Historiek van de site	6
4. Methodiek.....	6
5. Resultaten	8
5.1 Stratigrafie	8
5.2 Zone 1 en 3	9
5.3 Zone 2.....	10
5.4 Zone 4.....	11
5.5 Zone 5.....	14
5.6 Wegkoffer zone 4-5.....	19
5.7 Wegkoffer zone 5-6.....	19
5.8 Zone 6.....	24
5.9 Zone 7.....	27
6. Besluit.....	28
7. Bijlagen	30
7.1 Bijlage 1. Grondplannen zones	30
7.1.1 Zone 1.....	30
7.1.2 Zone 2.....	31
7.1.3 Zone 3.....	32
7.1.4 Zone 4.....	33
7.1.5 Zone 5.....	34
7.1.6 Wegkoffer zone5-6 west	35
7.1.7 Wegkoffer zone 5-6 oost	36
7.1.8 Zone 6.....	37
7.1.9 Zone 7.....	39
7.2 Bijlage 2. Vondstenlijst	40

1. Inleiding

Het archeologisch onderzoek kwam tot stand naar aanleiding van de geplande aanleg van een windmolenpark langs de N49 te Maldegem door de firma Electrawinds NV. Aangezien een dergelijk project een belangrijke impact heeft op het bodemarchief stuurde Ruimte en Erfgoed aan op een archeologisch onderzoek op de zones waar de windturbines komen.

Het gaat hier in totaal om de aanleg van zeven windturbines met een werkzone en de aanleg van nieuwe wegen ernaartoe, of de verbreding van bestaande wegen. De zones werden vlakdekkend opgegraven, de wegeaanleg werd opgevolgd via wegkofferbegeleiding.

Het archeologisch onderzoek werd uitgevoerd door Ruben Willaert bvba¹, meer bepaald door Caroline Ryssaert, Tom Boncquet, Janiek De Gryse, Floris Beke en An Verbruggen. De firma Electrawinds NV nam de verantwoordelijkheid voor dit onderzoek op zich². Ruimte en Erfgoed, meer bepaald Nancy Lemay en Jessica Vandevelde, stond in voor de administratieve begeleiding van het project. De graafwerken gebeurden door Dries Gailliaert in onderaanneming van Elias Vandevoorde bvba.

2. Situering

Het projectgebied bevindt zich op het grondgebied van de gemeente Maldegem in Oost-Vlaanderen, ten zuiden van de Expressweg N49, net ten westen van waar deze over het Schipdonkkanaal gaat.

¹ Bloemisterijstraat 6, 8340 Sijsele. Website: www.rubenwillaert.be

² Wij willen Electrawinds NV uitdrukkelijk bedanken voor de vlotte en aangename samenwerking.

Fig. 1. Aanduiding van het projectgebied op luchtfoto

Bodemkundig bevindt het gebied zich nog op de zandgronden van Zandig Vlaanderen. De ondergrond staat voornamelijk gecatalogeerd als ‘droog zand’, met enkele zones ‘nat zand’. Deze laatste kunnen een groot deel van het jaar erg drassig zijn, zoals bleek op het terrein en uit mondelinge getuigenissen van de plaatselijke bewoners.

Fig. 2. Aanduiding van het projectgebied op de bodemkaart (www.agiv.be)

3. Historiek van de site

Na consultatie van de Centraal Archeologische Inventaris (CAI) en enkele historische kaarten zoals de Atlas van Ferraris en de Atlas van de Buurtwegen konden enkele oudere sites worden vastgelegd binnen het projectgebied³. Geen van deze sites viel echter binnen de te onderzoeken zones. Centraal in het gebied, rond de Celieplas, zijn twee sites met walgracht te situeren, één ten noordwesten en één ten zuidoosten ervan. Eveneens ten zuidoosten van de Celieplas bevindt zich nog een bunker die deel uitmaakt van de defensieve bunkerlinie (zgn. Hollandstellung) uit 1917 die door het gebied loopt.

Via deze bronnen konden geen sites vastgesteld worden in het projectgebied. De afwezigheid van sporen op historisch kaartmateriaal betekent echter niet dat er zich geen sites kunnen bevinden.

Fig 3. De twee sites met walgracht op de Atlas van de Buurtwegen (www.gisoost.be)

4. Methodiek

Het archeologisch onderzoek bestond uit het machinaal afgraven van de zones die door de werken zullen verstoord worden. Op aangeven van twee archeologen werd een vlak net onder de ploeglaag aangelegd. Na het verder handmatig opschonen en schaven van het vlak werd door de archeologen nagegaan of er archeologische sporen aanwezig waren. Alle mogelijke sporen werden analoog ingetekend op schaal 1/50 en gefotografeerd, waarna ze gecoupeerd werden. Alle coupes werden gefotografeerd en de antropogene sporen werden ingetekend op schaal 1/20. Na

³ cai.erfgoed.net, www.ngi.be, www.gisoost.be

de registratie werd ook de tweede helft van het spoor doorzocht naar dateerbaar archeologisch materiaal.

Ter hoogte van de inplanting van de windmolen zelf wordt – na de wegeniswerken – een zone van 20 op 20m tot een diepte van 3m machinaal uitgegraven. Om te controleren of er zich op diepere niveaus archeologische vindplaatsen bevinden, werd in deze zone een booronderzoek gepland (d.m.v. een Edelmannboor). Dit kon echter niet uitgevoerd worden t.g.v. de hoge grondwatertafel. In totaal werden twee boringen uitgevoerd; de diepste boring werd uitgevoerd tot op -1,85m. In deze boringen werden geen aanwijzingen gevonden voor een archeologische site.

Naast de zones waar de windturbines komen werden ook de wegkoffers van de nieuw geplande wegen op dezelfde manier onderzocht. Een deel van de wegenwerken bestond uit het verbreden van de bestaande wegen, wat niet archeologisch moest opgevolgd worden omwille van de minieme ingreep op een reeds verstoorde bodem.

Van enkele sporen werden bulkstalen genomen die later uitgezeefd werden om de aanwezigheid van archeologisch materiaal na te gaan. In enkele gevallen werden ook bulkstalen genomen met het oog op eventueel verder natuurwetenschappelijk onderzoek.

De randen van de vlakken en de wegkoffers werden ingemeten door de landmeter, alsook de contouren van de sporen in enkele zones. In de zones waar het vlak manueel werd ingetekend werden door de landmeter enkele referentiepunten van het lokale meetsysteem ingemeten, zodat alles ingepast kon worden in het totaalplan.

Het grondplan en de coupes werden gedigitaliseerd in Adobe Illustrator. Alle foto's werden voorzien van een situeringscode, beginnend met de code voor de site, gevolgd door de werkzone en uiteindelijk een spoornummer.

Omwille van tijdsdruk met betrekking tot de wegenwerken werd geopteerd om het terrein gefaseerd vrij te geven. Dit gebeurde aan de hand van interimrapporten die werden opgemaakt telkens na afronding van de verschillende zones. Op deze manier dienden de bouwwerkzaamheden niet volledig opgeschort worden tot afloop van het onderzoek.

Fig. 4. Inplanting van de 7 zones en de wegkoffers in het projectgebied

5. Resultaten

De resultaten zullen hieronder per zone weergegeven worden, steeds voorafgegaan door een situering van de zone.

5.1 Stratigrafie

In elk vlak werd een profielput gemaakt om de stratigrafie van het gebied te kunnen bekijken. Deze was over het hele terrein quasi identiek:

000-035: donkergrijsbruin zand (humeus) – ploeglaag, onderaan sterk gebioturbeerd (A)
035- : beigegeel zand, met roestvlekken (C)

De bodem wordt gekenmerkt door een A/C profiel. Er werden geen aanwijzingen gevonden voor de aanwezigheid van een ophogingspakket. Enkel in de tweede fase van de wegkoffer parallel met de expressweg (zie verder) werd een ophogingspakket aangetroffen dat aangebracht is tijdens de aanleg van de Expressweg.

In zone 4 werden er ook restanten van een podzolbodem aangetroffen in boomvallen en natuurlijke depressies. Wellicht bevond er zich ter hoogte van zone 4 oorspronkelijk een podzolbodem en verdween deze onder invloed van landbouwactiviteiten.

5.2 Zone 1 en 3

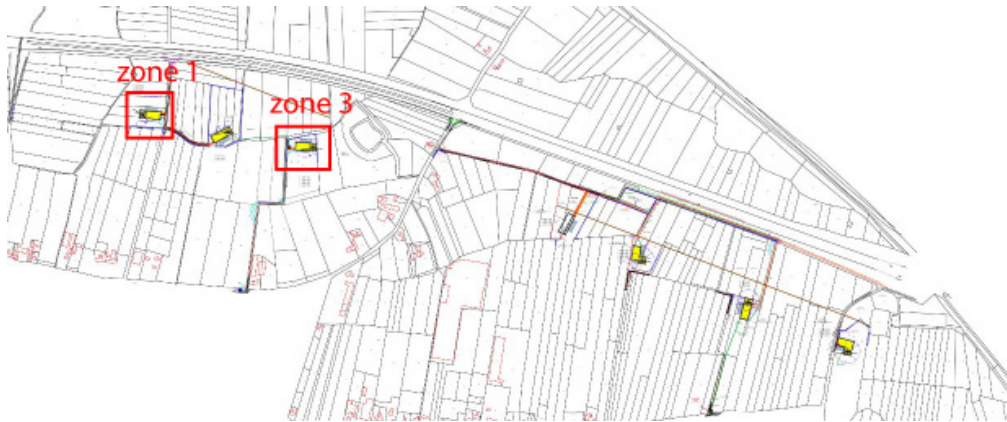

Fig. 5. Situering van zone 1 en 3

Bij het afgraven van zone 1 en 3 werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. De enige bodemsporen in deze zones waren enkele recente perceelsgrachten die het vlak doorkruisten; deze waren soms nog in de velden zichtbaar als een kleine depressie en dus ook nog deels wateraflatend. De overige sporen hadden grotendeels een natuurlijke verklaring (boom(val)kuilen, bioturbatie).

Fig. 6. Overzicht op zone 1

Fig. 7. Overzicht op zone 3

5.3 Zone 2

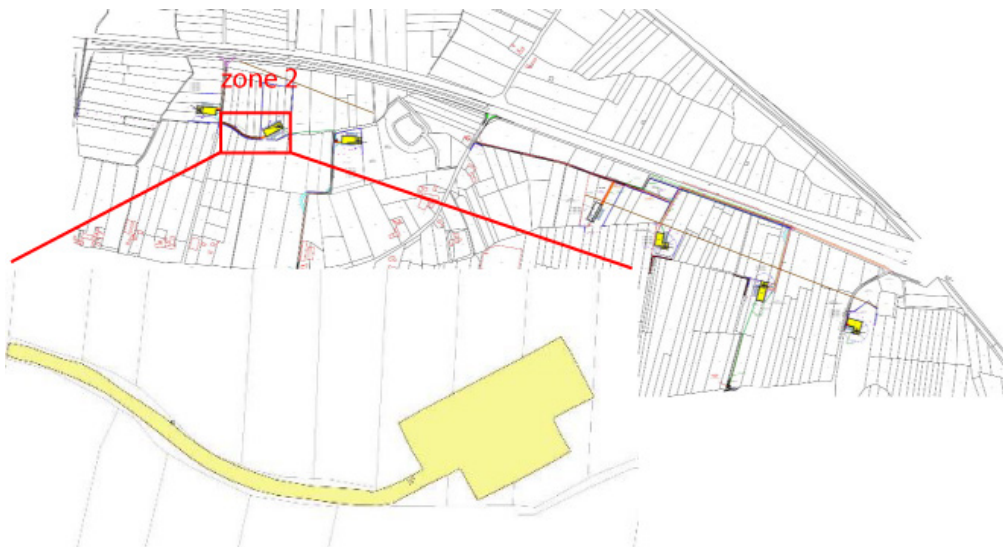

Fig. 8. Situering van zone 2

In het vlak van zone 2 werden eveneens - naast verschillende natuurlijke sporen - enkele recente grachten aangetroffen, dit keer vergezeld van rijen paalsporen parallel met de grachten afkomstig van een recente erfafsluiting; dikwijls was het hout nog gedeeltelijk bewaard.

Op het einde van de wegkoffer, net voor zone 2, werd één spoor aangetroffen, namelijk een veldoventje. Opvallend hierbij is vooral de rode kleur aan de rand, die wijst op verbranding *in situ*. Het spoor heeft in grondplan een typische sleutelgatvorm, met de circulaire structuur van de oven zelf en aansluitend het stookkanaal. De wanden van het ovengedeelte waren omgeven door

in situ verbrande moederbodem die daardoor een oranje-rode kleur had gekregen. Het ovengedeelte kent een diameter van ca. 2m en een diepte van 48 cm; het stookkanaal heeft een lengte van ca. 1m en een maximale diepte van 15cm en is dus minder diep uitgegraven dan het ovengedeelte. Het gaat hier om een eenvoudig type van liggende oven met ovenkoepel, waar de oven op hetzelfde niveau als het stookkanaal ligt. Het stookkanaal bestaat uit een heterogeen zwart gesinterd pakket, hier bevinden zich geen rode verkleuringsporen in de bodem. Aangezien er geen materiaal werd aangetroffen in het oventje is het heel moeilijk om zijn functie te bepalen, alsook om een datering voorop te stellen. Veldovens werden immers door de eeuwen heen gebruikt voor verschillende doeleinden, dikwijls eigen gebruik.. De verschillende ovenpakketten werden bemonsterd voor eventueel verder natuurwetenschappelijk onderzoek.

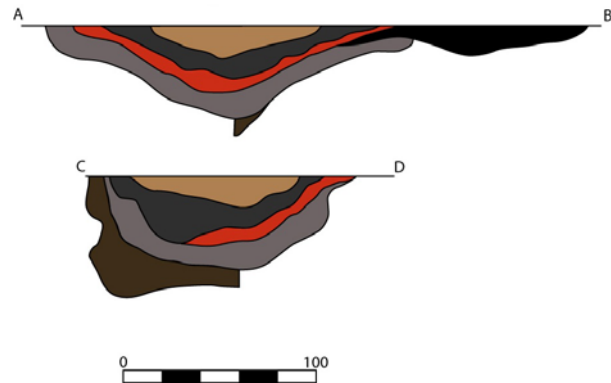

Fig. 9. Het veldoventje in de wegkoffer van zone 2

5.4 Zone 4

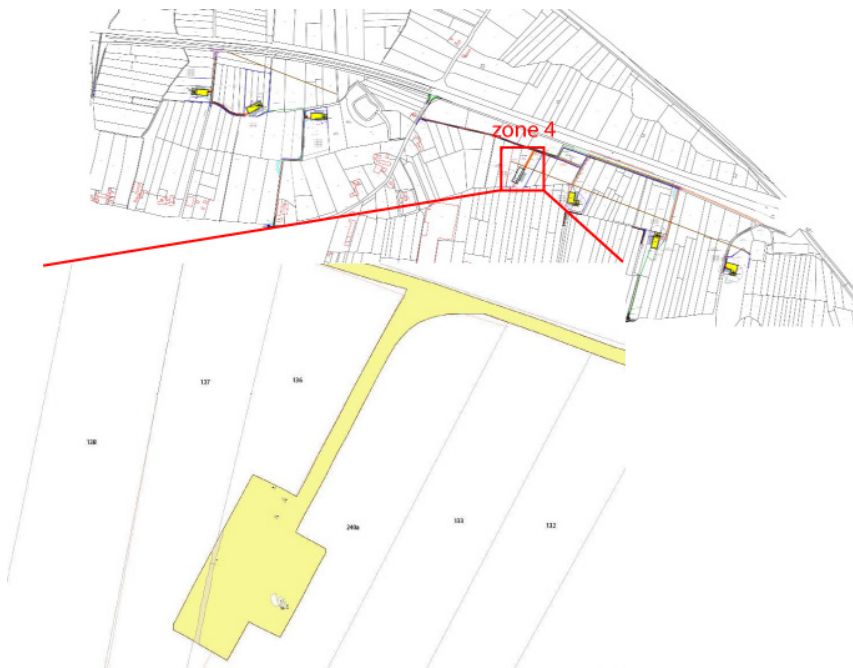

Fig. 10. Situering van zone 4

Dwars over het terrein loopt een noord-zuid georiënteerde recente gracht. Net ten westen bevindt zich een greppel met parallel verloop en eveneens van recente oorsprong. In het vlak werden een aantal boomvallen herkend. Deze worden gevormd door het opvullen van de kuil die ontstaat op de plaats waar de boomwortels zaten tijdens het omvallen van een boom.

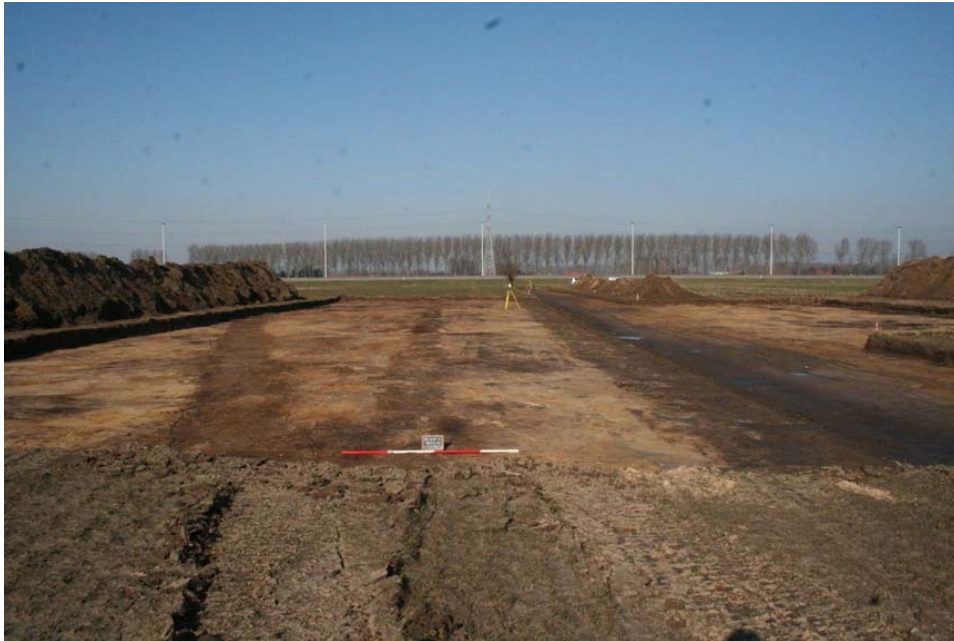

Fig. 11. Overzichtsfoto van zone 4 met centraal een recente gracht

Er werden eveneens een beperkt aantal archeologische sporen geregistreerd. Overzicht van de sporen:

- S1-S2: in het vlak herkend als 2 sporen, maar na het couperen blijkt dat ze deel uitmaken van een kuil. Deze kuil heeft een grijsbruine, heterogene vulling. De bewaarde diepte bedroeg 16cm. Er werd geen archeologisch materiaal in gevonden. De datering is met andere woorden onduidelijk.

Fig. 12. Beeld van de sporen S1 en S2 en een boomval (S3)

Fig. 13. In doorsnede blijken S1 en S2 deel uit te maken van één kuiltje

- S3: natuurlijk spoor, boomval

- S4: onduidelijk afgelijnd spoor, donkergrijze heterogene vulling. Vermoedelijk gaat het om een natuurlijk spoor.

- S5 en S6: Deze twee greppels die een onregelmatig noordwest/zuidoost georiënteerd verloop en grijze vulling vertonen, zijn oversneden door de recente centrale gracht. Er werd geen archeologisch materiaal aangetroffen in de vulling van de greppels.

Fig. 14. De positie van de greppels is aangeduid met een pijl

Fig. 15. S5 (coupe)

Fig. 16. S6 (coupe)

- S7: Het betreft een ca 1.5m brede gracht met een homogeen bruine vulling. De oriëntatie van de gracht wijkt af van de andere recente gracht, maar volgt wel de huidige perceelsbegrenzing. Tijdens het couperen werden naast een aantal baksteenfragmenten een rood geglaazuurde scherf met slibversiering aangetroffen. Deze kan chronologisch in de Post-Middeleeuwen (16^e-17^e eeuw) geplaatst worden.

Fig. 17. Coupe op gracht S7

5.5 Zone 5

Fig. 18. Situering van zone 5

Ook hier loopt dwars over het terrein een noord-zuid georiënteerde recente gracht. In het vlak werden een aantal boomvallen herkend.

Er werden eveneens een aantal archeologische sporen geregistreerd. Ze bevonden zich alle ten westen van de recente gracht die het terrein doorkruist.

Overzicht van de sporen:

- S1: een geïsoleerd paalspoor met een homogene lichtgrijsbruine vulling. Er werd geen archeologisch materiaal in gevonden. De datering is met andere woorden onduidelijk.

Fig. 19-20. Paalspoor S1

- S2: langwerpig spoor, vermoedelijk een greppel die aan één zijde niet verder doorloopt of zeer ondiep bewaard is. Het spoor heeft een homogeen donkerbruine vulling; iets onder de greppel werd een heel fijn donkerbruin bandje aangetroffen dat de vorm van het spoor zowel in lengte als breedte blijkt te volgen.

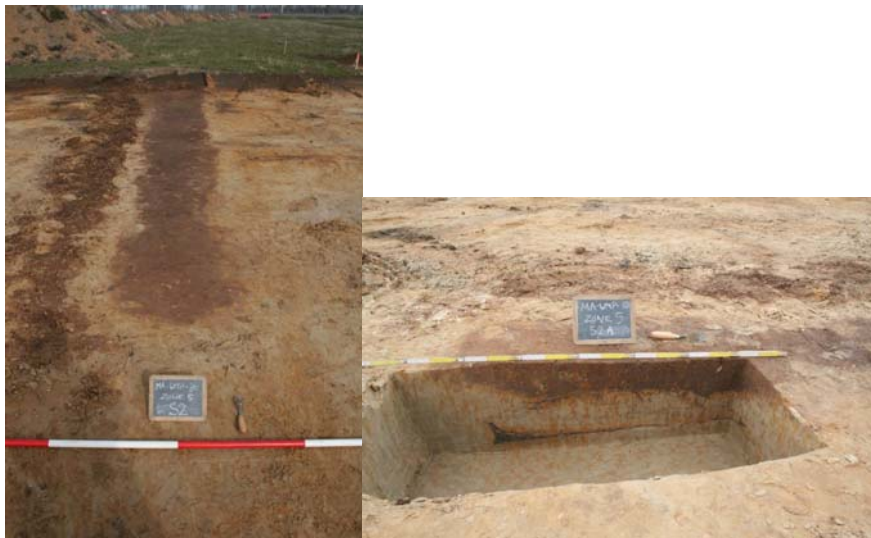

Fig. 21-22. Zicht op S2 met in coupe duidelijk het donkere bandje onder het spoor.

- S3: onduidelijk afgelijnd spoor, sterk heterogene grijsbruine vulling met veel bioturbatie. Vermoedelijk gaat het om een natuurlijk spoor.

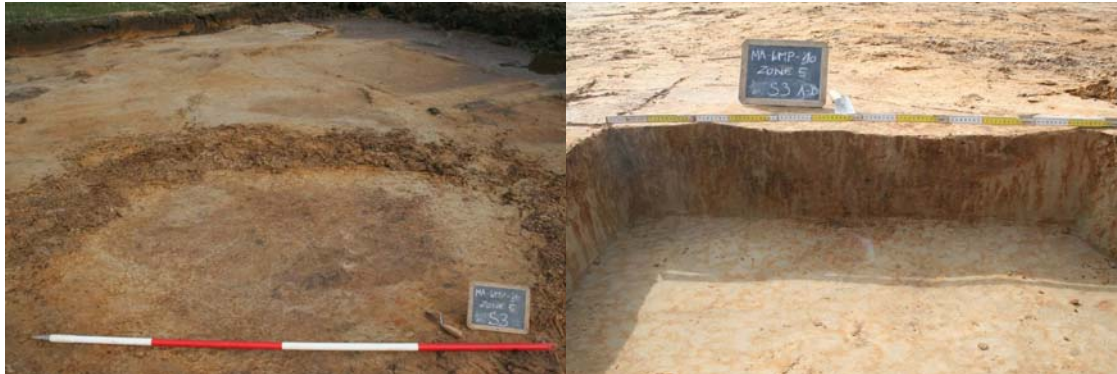

Fig. 23-24. Zicht op S3

- S4, S5, S6 en S7: Het betreft hier enkele kuilen die in de nabijheid van elkaar werden aangetroffen. De vorm van de kuilen is heel uiteenlopend, van de smalle, langgerekte vorm van S5 tot de heel compacte vorm van S4. De sporen beperken zich tot een diepte van ca. 20cm, behalve kuil S6, die tot ca. 70cm onderzocht kon worden. Enkel in spoor 7 werd materiaal aangetroffen; het gaat om een enkel geglazuurd wandfragment, ten vroegste als laatmiddeleeuws (14^e-15^e eeuw) te dateren.

Fig. 25-26. S4

Fig. 27-28. S5

Fig. 29-30. S6

Fig. 31-32. S7

- S8 en S12: Bij het schaven werden deze twee sporen als paalsporen herkend en aangeduid, maar in coupe bleek het in beide gevallen om natuurlijke sporen te gaan.

- S9 en S10: Het betreft hier twee sporen die naast elkaar liggen. S9 is een kuil die quasi vierkant is van vorm en een heterogeen grijsbruine vulling heeft. S10 bleek een natuurlijk spoor te zijn (windval) waarbinnen een donkerbruine kern voorkwam. In de vulling werd geen archeologisch materiaal aangetroffen.

Fig. 33. Zicht op S9 (rechts in beeld) en S10

Fig. 34. Coupe op S9

- S11: natuurlijk spoor

- S13: Het betreft hier een oude gracht in het westen van zone 5, waarvan de oriëntatie varieert met die van de omliggende zichtbare perceelsbegrenzing. Op de gracht komen enkele greppels uit; de greppel ten oosten van de gracht, die het verst gevolgd kon worden, vertoont ook nog twee lobvormige uitlopers die er dwars op staan, maar heel ondiep bewaard bleken te zijn. Ze hebben alle eenzelfde heterogeen bruin/grijze vulling en er kwam een beperkte hoeveelheid materiaal uit die een datering in de Late- tot Post- Middeleeuwen doet vermoeden.

Bij het couperen van de gracht bleek onder het spoor een fijn laagje te zitten bestaande uit heel fijne keitjes en fragmentjes silex. Hiervan werden enkele bulkstalen genomen voor verder onderzoek. Het blijkt hier te gaan om een zogenaamde 'pavement', dat vermoedelijk ontstaan is tijdens de laatste IJstijd door het bovenvriezen van de stenen.

Fig. 35. Zicht op de oostelijke greppel met de twee lobvormige uitlopers

Fig. 36. Zicht op de gracht S13

Fig. 37. Coupe op de oostelijke greppel

Fig. 38. Coupe op de gracht

5.6 Wegkoffer zone 4-5

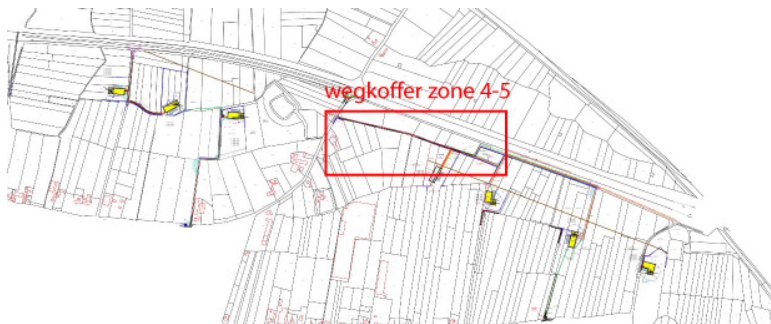

Fig. 39. Situering van de eerste fase van de wegkoffer parallel met de Expressweg

Naast de zones werd ook de wegkoffer onderzocht die parallel loopt met de Expressweg en alle zones met elkaar verbindt. Deze wegkoffer werd in twee fasen uitgevoerd omwille van praktische redenen, aangezien alle grond afgevoerd diende te worden.

De eerste fase loopt van de Celieplas tot aan zone 5. De wegkoffer volgt het traject van een landweg die al heel lang in gebruik is. Deze landweg werd al enkele malen verstevigd met steenslag, waaronder ook grote blokken beton van gedynamiteerde bunkers. Dit heeft de bodem in het verleden al zwaar aangetast en dit samen met de aanwezigheid van recente grachten die het traject van de wegkoffer aan beide kanten volgen zorgden ervoor dat de bodem van de wegkoffer bijna volledig verstoord was. In de zones van het te onderzoeken traject waar de moederbodem nog onverstoord was werden evenmin archeologische sporen aangetroffen.

5.7 Wegkoffer zone 5-6

Fig. 40. Situering van de tweede fase van de wegkoffer parallel met de Expressweg

De tweede fase van de wegkoffer loopt van zone 5 tot aan de bestaande weg die langs zone 7 gaat. Dit deel was in tegenstelling tot de eerste fase niet verstoord doordat er sprake is van een ophogingspakket dat is aangebracht bij de aanleg van de Expressweg.

Er werden verschillende archeologische sporen aangetroffen. Een moeilijkheid in deze zone is dat in het vlak zeer moeilijk een onderscheid gemaakt kon worden tussen natuurlijke en antropogene sporen. Beiden vertoonden immers dezelfde donkerbruine, humeuze vulling. Enkel het couperen van de sporen kon uitsluitsel geven over de aard van de sporen. De verklaring hiervoor ligt

waarschijnlijk bij een bodemkundig proces dat na het opvullen van de sporen tot stand gekomen is.

Overzicht van de sporen:

- S1: spoor met een heel vage aflijning in het vlak (sterk gebioturbeerd) dat in doorsnede een mooie kuil bleek te zijn met een homogeen lichtgrijze vulling en een humeus bovenlaagje.

Fig. 41. Zicht op S1

Fig. 42. Coupe op S1

- S2: eveneens een kuil met homogeen lichtgrijze vulling met plaatselijk een humeus bovenlaagje.

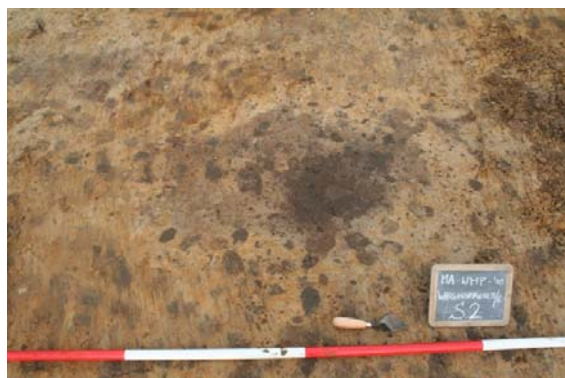

Fig. 42. Zicht op S2

Fig. 43. Zuidelijke coupe op S2

- S3: natuurlijk spoor

- S4: groot donker spoor dat eerst als natuurlijk spoor werd geïnterpreteerd, maar in het zuidoosten leek er een kuil onder te zitten met een homogeen lichtgrijze vulling.

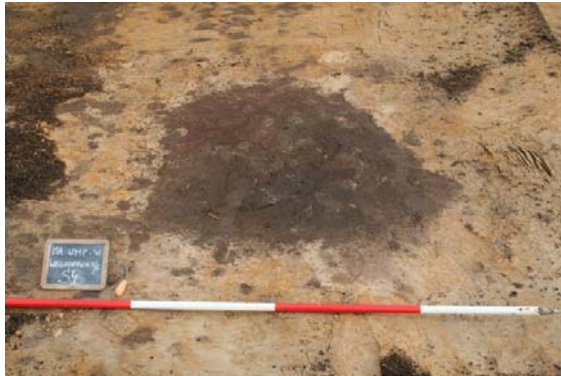

Fig. 44. Zicht op S4

Fig. 45. In doorsnede is de kuil duidelijk zichtbaar

- S5: een kuil met een donkerbruine humeuze vulling met op verschillende plaatsen een lichtgrijze/witte uitloging.

Fig. 46. Zicht op S5

Fig. 47. Coupe op S5

- S6, 7: Natuurlijke sporen

- S8, 9, 10, 11: Een cluster van vier kleine sporen met een heterogeen lichtgrijs/bruine vulling. Spoor 8 en 10 waren enkel nog in het grondvlak bewaard, spoor 11 was in doorsnede nog ca. 6cm bewaard. Enkel spoor 9, het grootste van de vier, was in doorsnede nog goed zichtbaar. Er werd ook hier geen dateerbaar archeologisch materiaal aangetroffen.

Fig. 48. Overzicht op S8-11

Fig. 49. Coupe op S10 en S9 (rechts in beeld)

- S12: Kuil met een sterk heterogeen grijs/bruine vulling en een heel vage aflijning, zowel in het vlak als in doorsnede.

Fig. 50. Zicht op S12

Fig. 51. Coupe op S12

- S13 t.e.m. S17: Natuurlijke sporen

- S18: Kuil met een heterogeen lichtgrijze vulling. De volledige afmetingen van de kuil konden niet achterhaald worden daar deze door een recente verstoring oversneden wordt.

Fig. 52. Zicht op S18

Fig. 53. Coupe op S18 met de verstoring links

- S19: Langgerekte kuil met een vrij gevlekte lichtgrijze vulling

Fig. 54. Zicht op S19

Fig. 55. Zuidoostelijke coupe op S19

-S20: Kuil met een gelaagde vulling, bewaard tot op een diepte van 37cm.

Fig. 56. Zicht op S20

Fig. 57. Coupe op S20

- S21-22: Twee ondiep bewaarde kuilen die in het vlak een heel vage aflijning hebben. In doorsnede hebben ze een heterogeen donkergrijsbruine vulling.

Fig. 58. Zicht op S21 en 22

Fig. 59. Coupe op S21 en 22

5.8 Zone 6

Fig. 60. Situering van zone 6

In het vlak van zone 6 werden geen archeologisch relevante sporen aangetroffen. Alle sporen bevonden zich in de wegkoffer van zone 6 naar de wegkoffer die parallel loopt met de Expressweg. De meeste sporen werden in het noordelijk deel van deze wegkoffer aangetroffen; het grootste deel van de sporen die herkend werden bij het afgraven bleken na het couperen echter natuurlijk van aard te zijn.

Overzicht van de sporen:

- S2: Op de overgang van het vlak in zone 6 met de wegkoffer bevond zich een spoor dat in verband kan gebracht worden met een krengbegraiving. Dieren worden dikwijls aan de rand van het veld begraven. De lijkschaduw was nog heel prominent aanwezig en ook het botmateriaal lag nog in anatomisch verband. Het spoor werd per 10cm verdiept en het sediment verzameld als bulkstaal. De botresten waren immers te broos om ze handmatig vrij te kunnen leggen of in te zamelen. Het feit dat het botmateriaal, hoewel broos, toch nog bewaard is gebleven in de zandgrond wijst erop dat het om een vrij recente begraving gaat. De zure zandgrond breekt bot immers aan een heel snel tempo af.

Fig. 61. S2 – de lijkschaduw van het begraven dier

- S3: Recent grachtracé vlakbij S2. Bij het schaven en couperen werd postmiddeleeuws (16e-17e eeuws) tot recenter materiaal aangetroffen (baksteen, aardewerk, pijpje,...). Onderaan in de gracht waren ook nog houtresten bewaard in de vorm van lange takken die in de lengterichting van de gracht lagen.

- S9: Klein kuiltje met een heterogeen bruingrijze vulling

Fig. 62. Zicht op S9 en S8 (natuurlijk)

Fig. 63. Coupe op S9

- S10: Bestaat uit enkele haaks op elkaar staande grachten met een homogeen grijze vulling met veel roestkleurige vlekken.

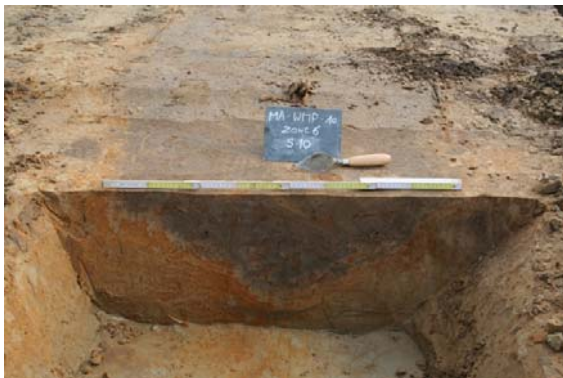

Fig. 64. Coupe op één van de haaks op elkaar staande grachten

- S14, 15, 18, 19, 20, 22: Cluster van kuilen in het noorden van de wegkoffer. Ze hebben alle een heterogeen grijs/grijsbruine vulling en zijn sterk gebioturbeerd.

Fig. 65. Eén van de kuilen (S18) van de cluster in het noorden van de wegkoffer

- S29: Kuil met een heterogeen donker-/lichtgrijze vulling met enkele houtskoolspikkels

Fig. 66. Zicht op S29

Fig. 67. Noordwestelijke coupe op S29

- S36: Klein kuiltje met een sterk heterogeen grijsbeige vulling dat oversneden wordt door een recent ploegspoor.

Fig. 68. Zicht op S36

Fig. 69. Coupe op S36

5.9 Zone 7

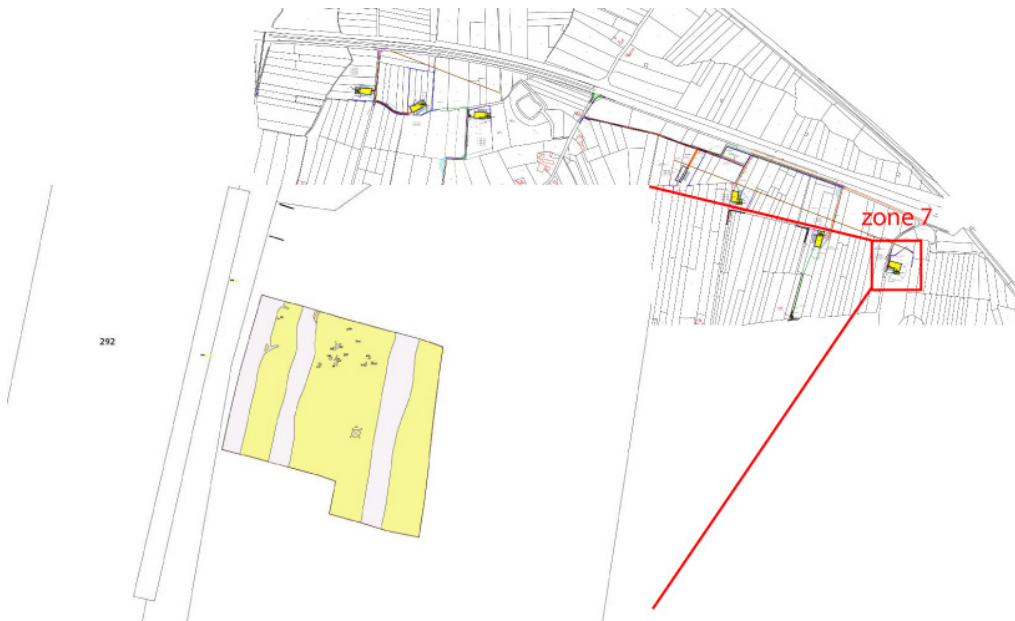

Fig. 70. Situering van zone 7

Het vlak van zone 7 wordt doorsneden door enkele recente grachten. Tussen de grachten werden slechts weinig archeologisch relevante sporen aangetroffen, waaronder een mogelijke hooiopper en enkele ondiepe kuilen.

Overzicht van de sporen:

- S1: Werd als een circulair spoor herkend in het vlak. In doorsnede bleek het om een circulaire greppel te gaan met een homogeen bruingrijze vulling. Mogelijk gaat het hier om een hooiopper. In de vulling werd laatmiddeleeuws (14^e-15^e-eeuws) materiaal teruggevonden.

Fig. 71. S1 – de circulaire structuur in zone 7

- S2: Klein kuiltje met een donkerbruine humeuze vulling en enkele roestbrokjes

Fig. 72. Zicht op S2

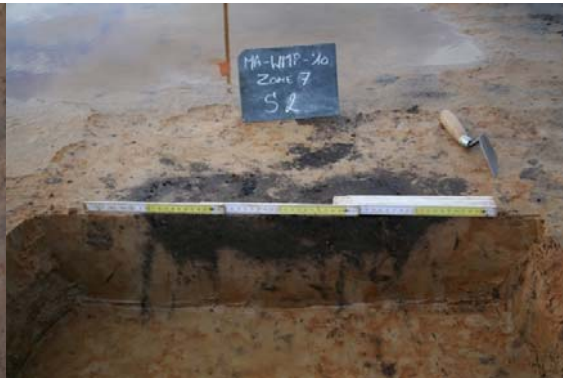

Fig. 73. Coupe op S2

- S8, 11, 13: Enkele ondiepe kuilen die alle tot ca. 10cm diep bewaard waren en een homogeen grijze vulling hebben.

Fig. 74. Voorbeeld van één van de kuilen (S11)

6. Besluit

Opvallend in de onderzochte zones was de schaarsheid van archeologisch relevante sporen en het nagenoeg volledig ontbreken van (dateerbaar) vondstmateriaal. De antropogene sporen beperkten zich tot enkele recente grachten (die soms nog microtopografisch in het terrein zichtbaar waren), verspreid en geïsoleerde kuilen en een enkel veldoventje. Af en toe werd een kleine cluster van kuilen aangetroffen, maar deze konden niet gelinkt worden aan sporen van bewoning. Dit betekent echter niet dat er geen bewoning in het gebied aanwezig was, deze kan zich bijvoorbeeld naast de onderzochte zones bevinden.

Een argument tegen de aanwezigheid van oudere bewoning op het terrein (behalve de sites met walgracht) is de hoge drassigheid van het gebied. Er werden geen ophogingspakketten aangetroffen die zouden wijzen op een poging om het gebied droger te krijgen, behalve de ophoging die gebeurd is parallel met de Expressweg bij de aanleg van deze laatste. Dit samen met

de verschillende archeologisch lege zones in de onderzochte vlakken kan erop wijzen dat het gebied bijna uitsluitend een landbouwgeschiedenis heeft gekend. De kuilen en het veldoventje kunnen binnen deze hypothese gelinkt worden aan landbouwactiviteiten. Het feit dat de kuilen zo vondstarm zijn, bemoeilijkt echter wel de interpretatie van hun functie. Het ontbreken van materiaal in bijna alle kuilen maakt het ook onmogelijk om ze te dateren. De oudste dateerbare vondsten komen meestal uit de grachten en kunnen ten vroegste in de late middeleeuwen (14^e-15^e eeuw) geplaatst worden, maar zijn vermoedelijk van jongere datum.

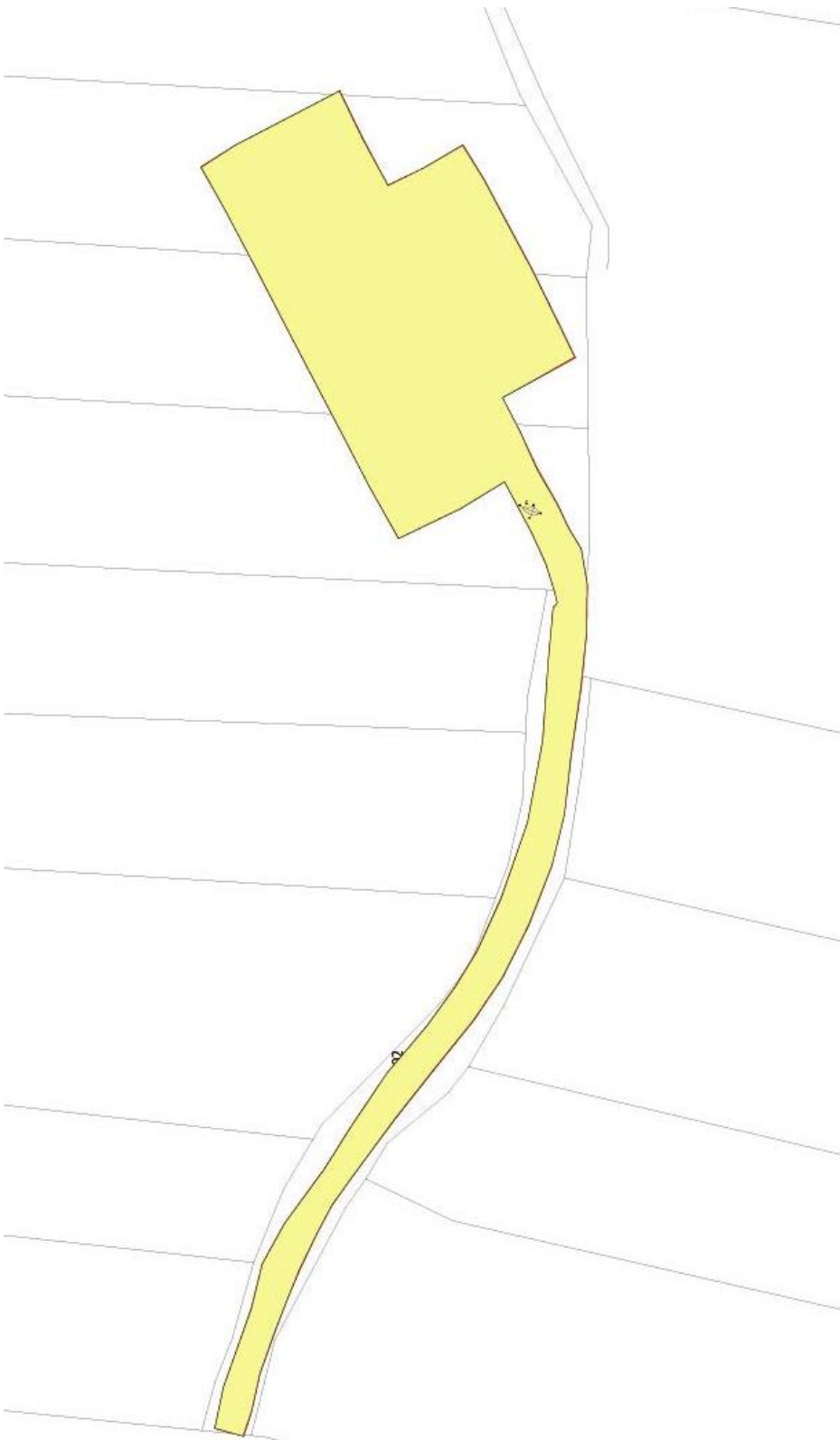
7. Bijlagen

7.1 Bijlage 1. Grondplannen zones

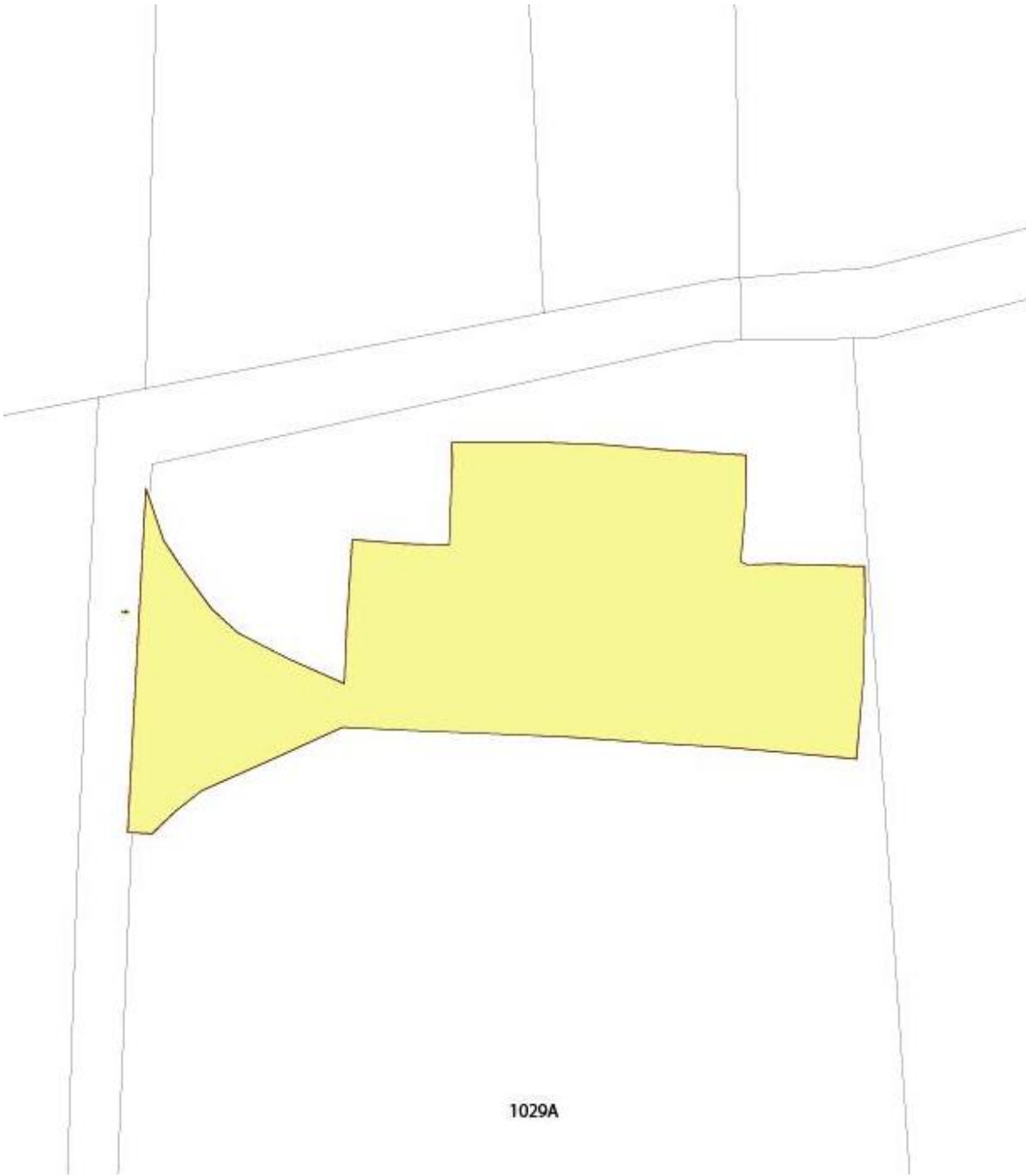
7.1.1 Zone 1

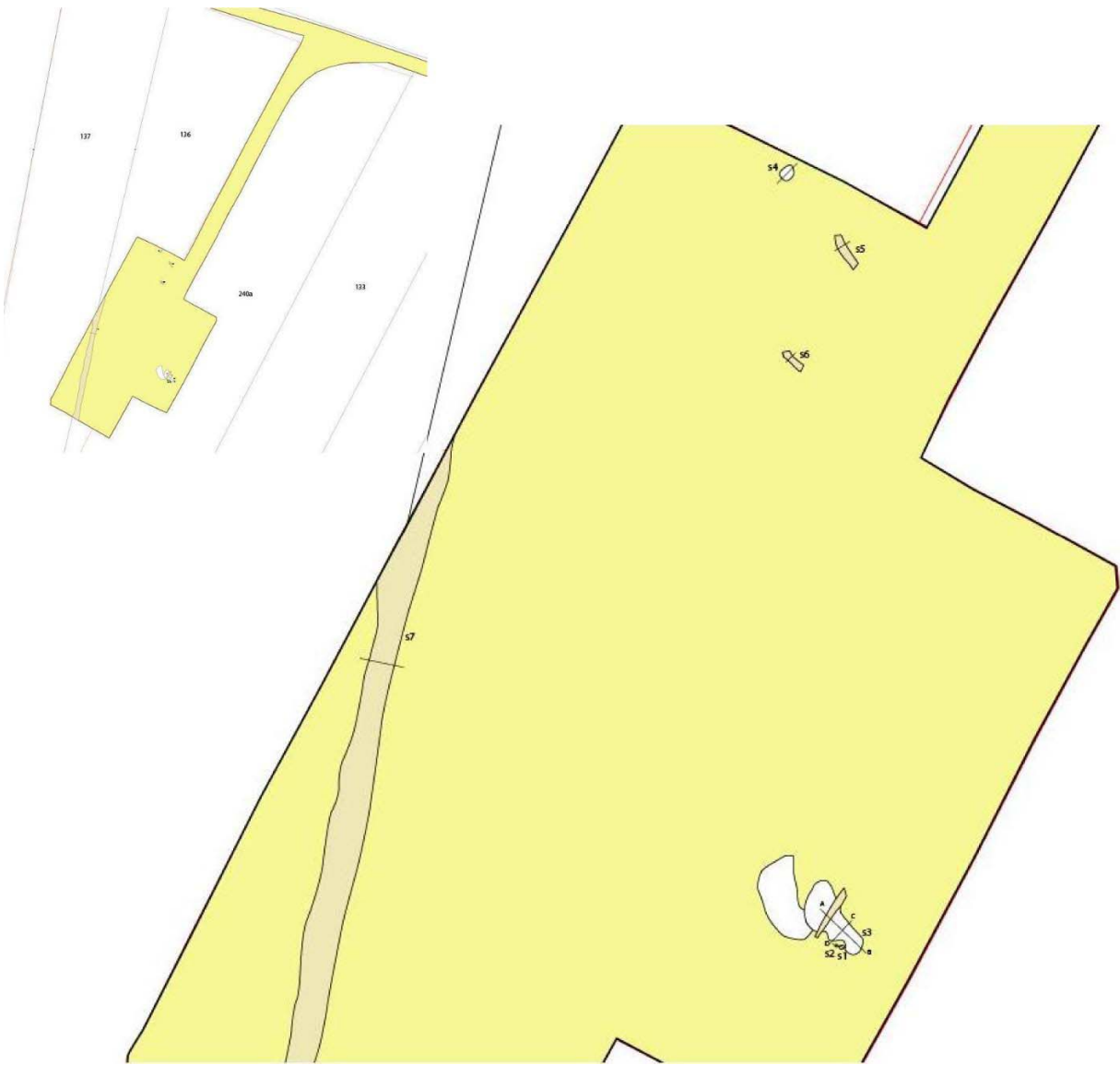
7.1.2 Zone 2

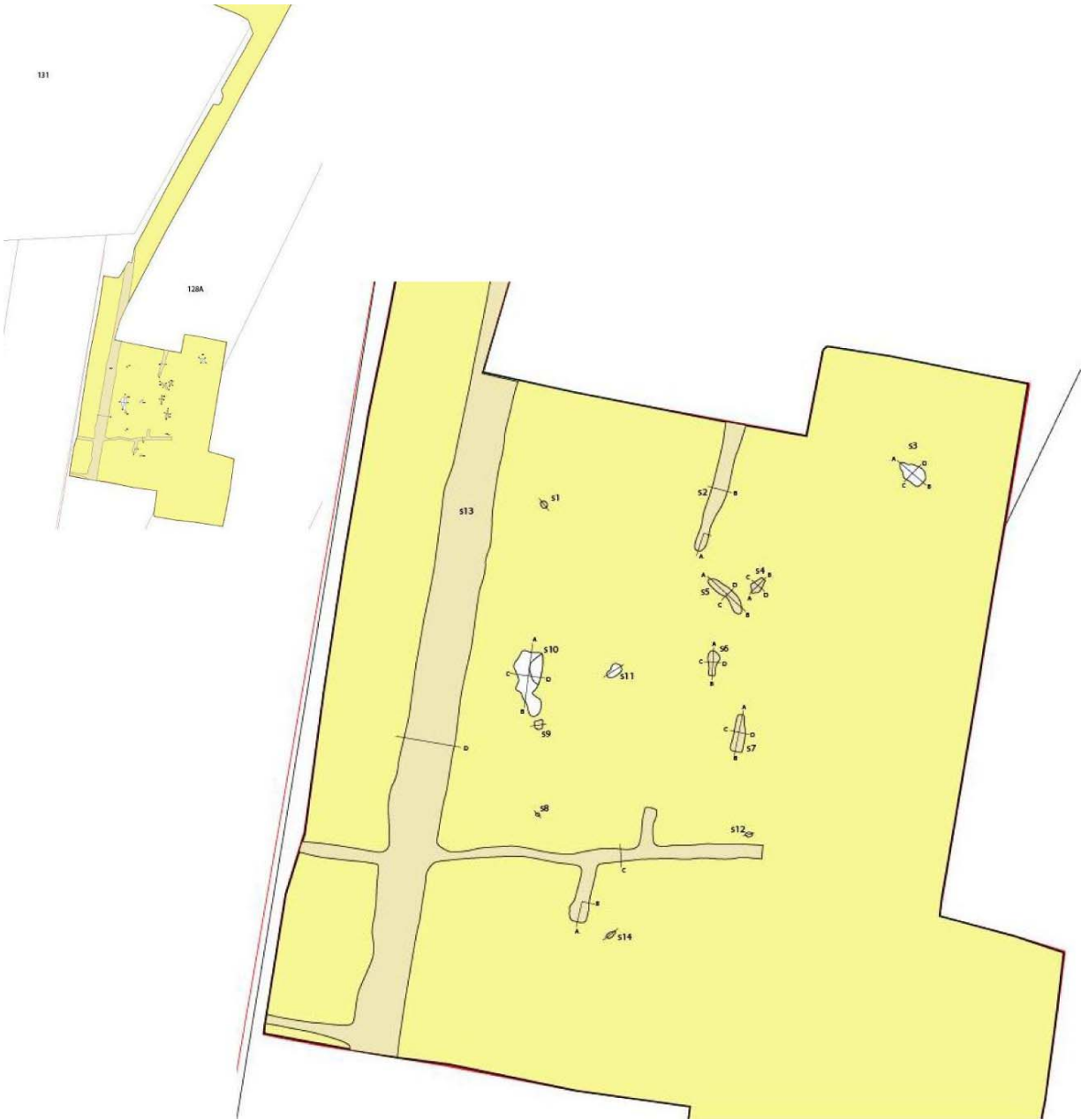
7.1.3 Zone 3

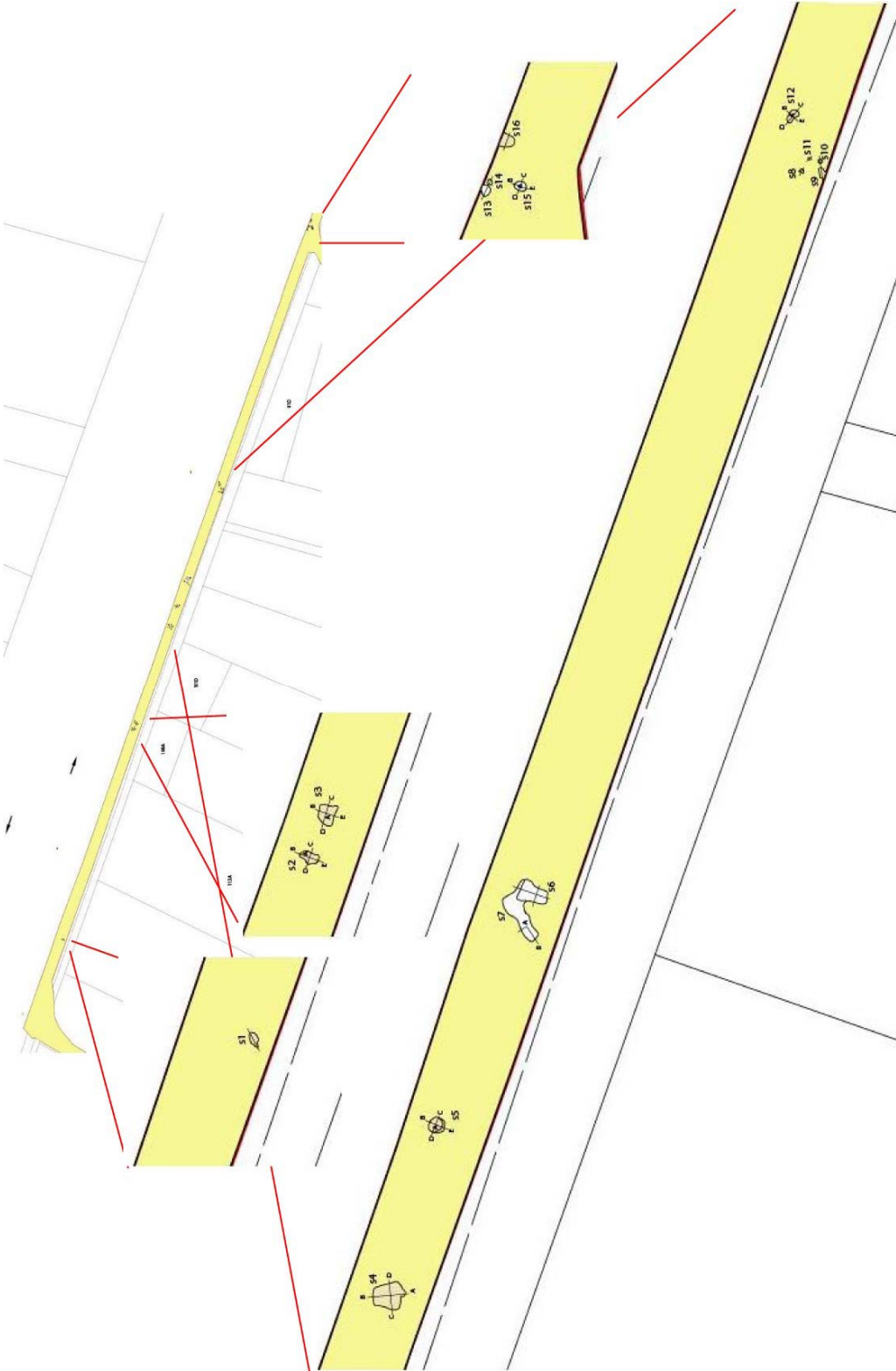
7.1.4 Zone 4

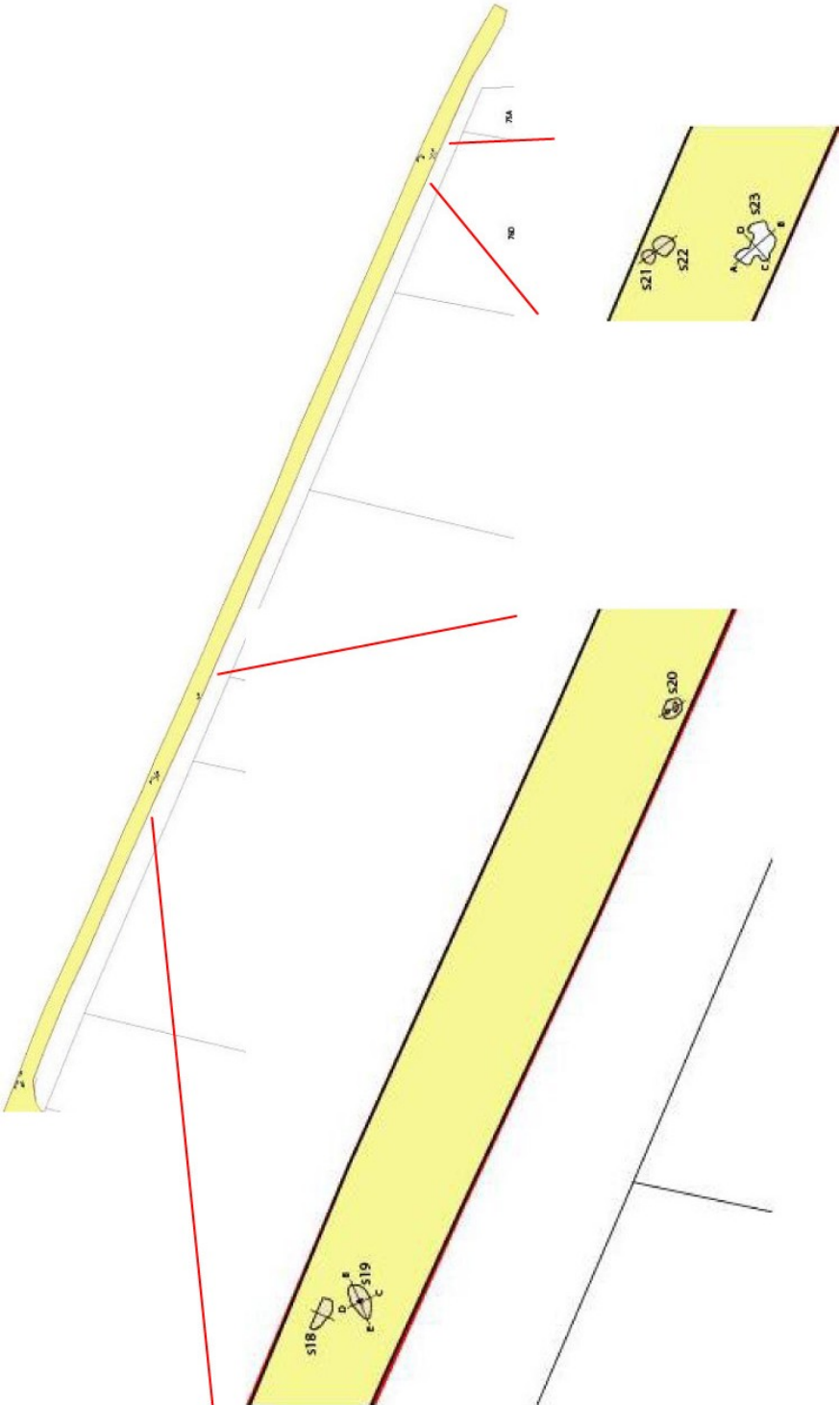
7.1.5 Zone 5

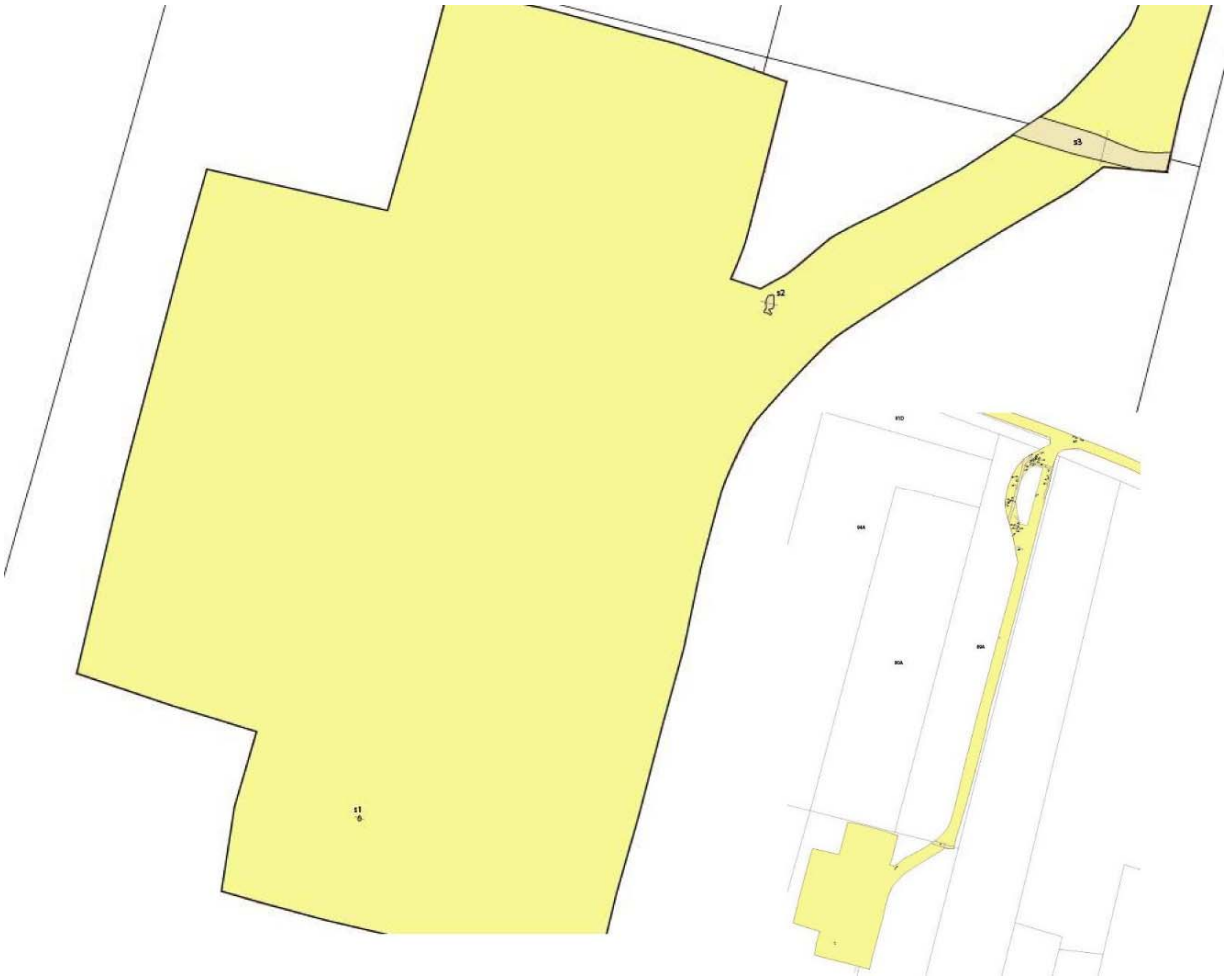
7.1.6 Wegkoffer zone5-6 west

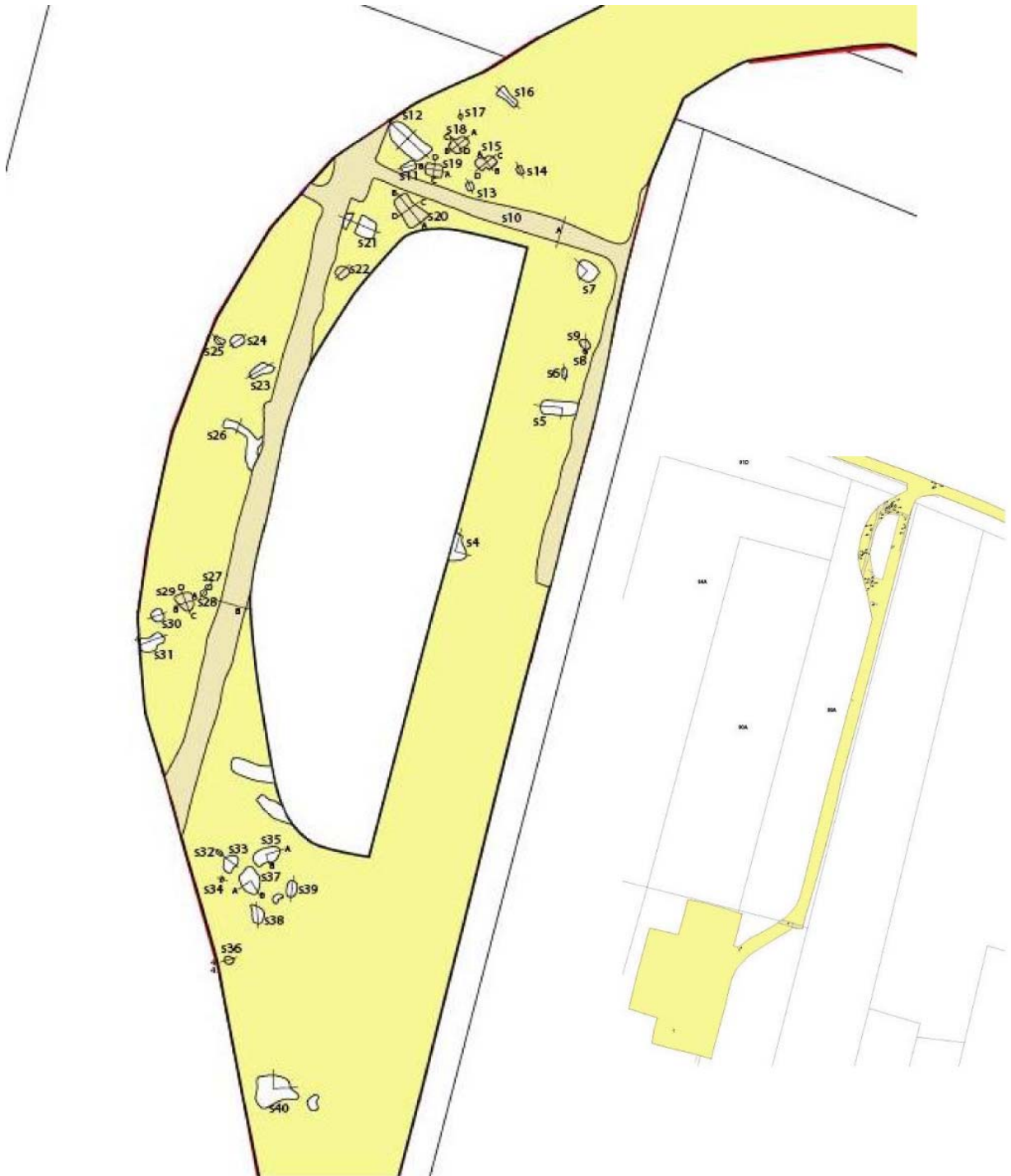

7.1.7 Wegkoffer zone 5-6 oost

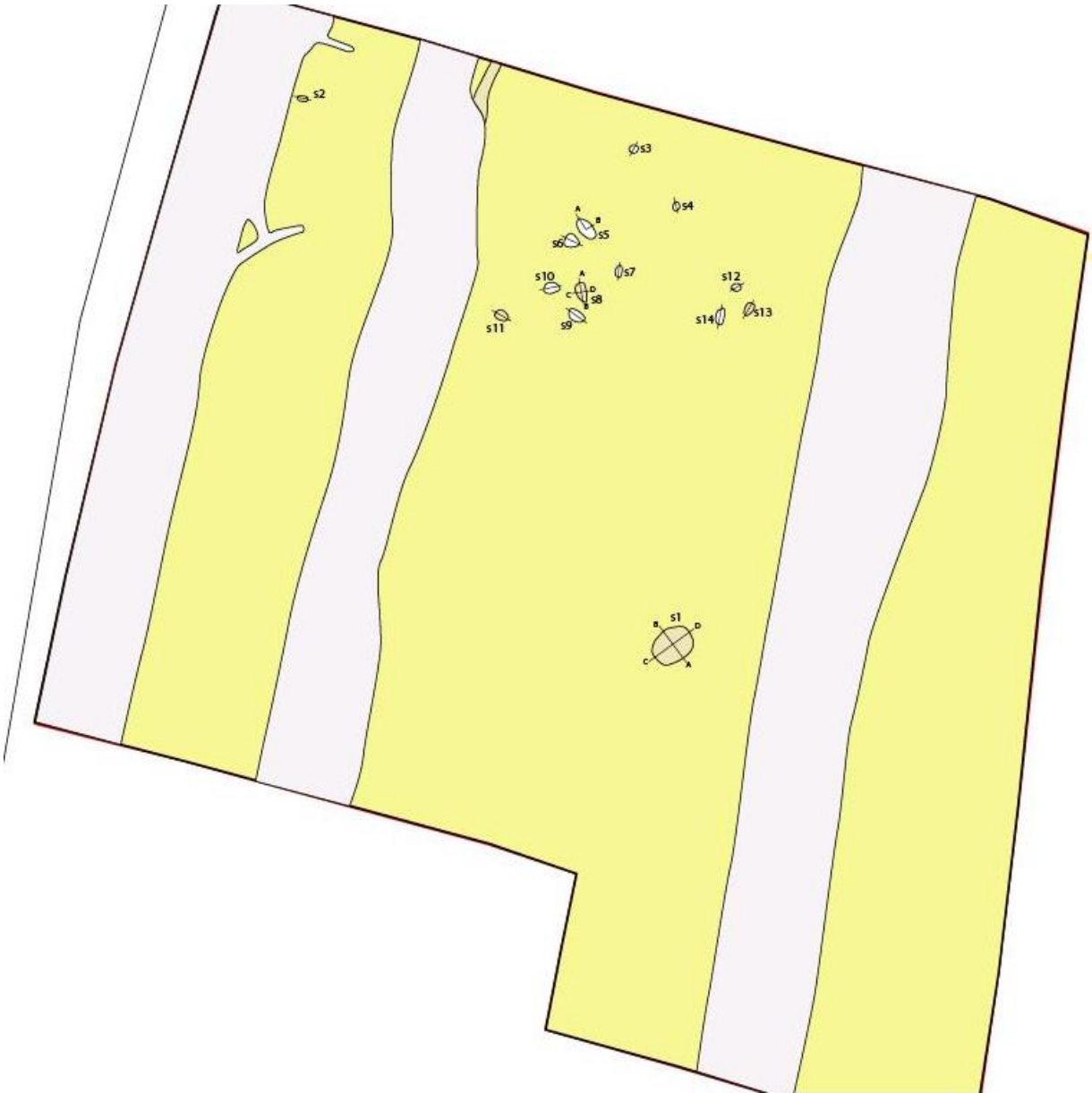

7.1.8 Zone 6

7.1.9 Zone 7

7.2 Bijlage 2. Vondstenlijst

Zone 4 S7

	#	Soort fragment	Omschrijving	Datering
reducerend gebakken aardewerk				
Oxiderend gebakken aardewerk	1	wand	bord, slibpatroon	postme
Steengoed				
Bouwmaterialen	3 1		daktegelfragmenten leisteefragment	postme
Bot				
Leer				
Metaal				
Glas				

Zone 5 S13

	#	Soort fragment	Omschrijving	Datering
reducerend gebakken aardewerk	3 1	wand greep	fijn verschraald	laatme laatme
Oxiderend gebakken aardewerk	8 1 2 1	wand greep rand wand	ongeglazuurd of spaarzaam strooiselglazuur oorfragment, ongeglazuurd grape, strooiselglazuur majolica	laatme laatme
Steengoed				
Bouwmaterialen	4		daktegelfragmenten	
Bot				

Leer			
Metaal	4		metaalslakken
Glas			

Zone 5 S7

	#	Soort fragment	Omschrijving	Datering
reducerend gebakken aardewerk				
Oxiderend gebakken aardewerk	1	wand		postme
Steengoed				
Bouwmaterialen				
Bot				
Leer				
Metaal				
Glas				

Zone 6 S3

	#	Soort fragment	Omschrijving	Datering
reducerend gebakken aardewerk				
Oxiderend gebakken	1 1	rand oor	braadpan	laatme laatme

aardewerk	2	wand		postme
Steengoed				
Bouwmaterialen	8 7		daktegel baksteenbrokken	laatme
Bot				
Leer				
Metaal				
	2		pijpekop + steel	19e
Glas	2 1		vlak glas hol glas	

Zone 7 s1

	#	Soort fragment	Omschrijving	Datering
reducerend gebakken aardewerk				
Oxiderend gebakken aardewerk	1 4	rand wand	kookpot	laat/postme postem
Steengoed				
Bouwmaterialen	2		daktegelfragmenten	
Bot				
Leer				
Metaal	1		nagel	
Glas				

